

Styret i Easybank ASA
Postboks 6604 St. Olavs Plass
0129 OSLO

VÅR REFERANSE
18/620

DERES REFERANSE

UNNTATT OFFENTLIGHET
Offl. § 13 1. ledd, jf. f.m. § 13 1.
ledd nr. 2
Gjelder kun avmerkede avsnitt.

DATO
29.06.2018

Merknader - endelig rapport

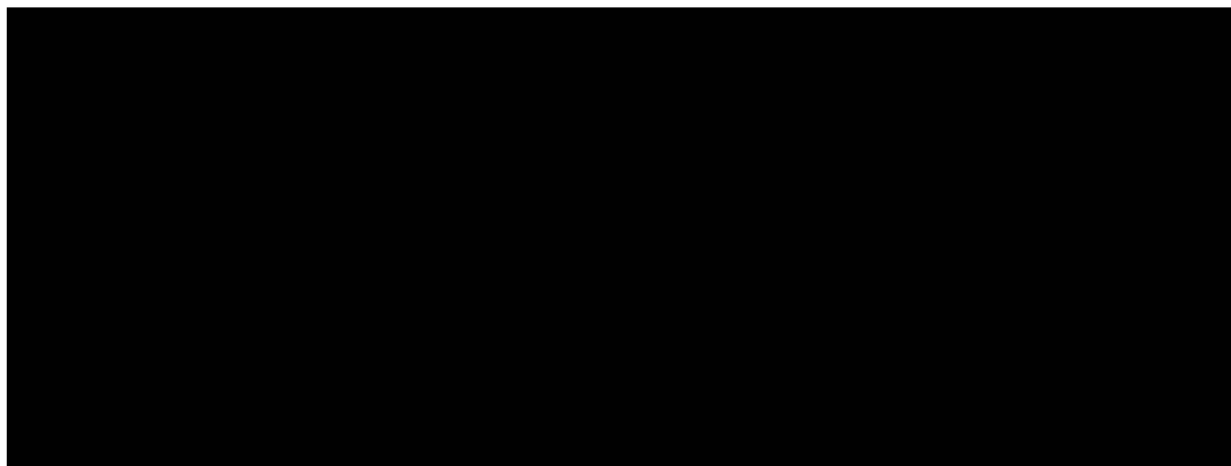
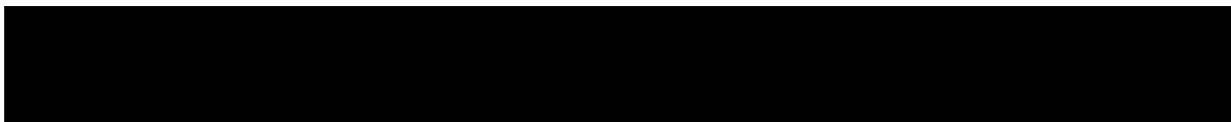
Finanstilsynet gjennomførte stedlig tilsyn i Easybank ASA 6. og 7. mars 2018. Tilsynet hadde i første rekke som formål å belyse bankens interne styrings- og kontrollsystemer og risikosituasjonen på kreditt-, likviditets- og markedsområdet, herunder bankens etterlevelse av forbrukslåns-retningslinjene. I tillegg ble operasjonell risiko og tiltak mot hvitvasking vurdert.

Til grunn for disse merknadene ligger Finanstilsynets foreløpige rapport datert 4. mai 2018 og styrets kommentarer til rapporten i brev av 15. juni 2018.

Finanstilsynet har følgende merknader etter det stedlige tilsynet:

FORHOLD KNYTTET TIL RISIKONIVÅ OG KAPITALISERING

•

- Styret opplyser i tillegg i sitt svar at banken i forbindelse med årsoppgjøret for 2018, i tråd med Finanstilsynets vurdering, vil vurdere å omklassifisere de gruppevise nedskrivninger som gjelder misligholdte lån til individuelle nedskrivninger.

Finanstilsynet forventer at banken bokfører nedskrivning av misligholdte lån som individuelle nedskrivninger.

Når det gjelder Finanstilsynets vurdering av risikonivå og kapitalbehov for øvrig, henvises det til Finanstilsynets foreløpige SREP-vurdering, som inkluderer Finanstilsynets vurdering av bankens pilar 2-krav og bankens kapitalmål.

FORHOLD KNYTTET TIL STYRING OG KONTROLL

Overordnet styring og kontroll

Strategi og overordnede retningslinjer

- Finanstilsynet ba i den foreløpige inspeksjonsrapporten styret vurdere om banken bør utvikle systemer for å beregne risikojustert avkastning for å unngå at økt lønnsomhet oppnås ved å ta høy risiko.

Styret opplyser i sitt svar at banken er opptatt av risikojustert avkastning, og at banken ved optimalisering av scoringkrav ("cut-off") og risikoprising hensyntar oppdatert informasjon om restanse- og misligholdsandeler i bankens utlånsportefølje. Styret opplyser samtidig at banken vurderer å innføre et målesystem for å beregne risikojustert lønnsomhet.

•

[Redacted content]

- Finanstilsynet ga i den foreløpige rapporten uttrykk for at styrets bruk av måltall og risikorammer for å styre og kontrollere bankens risikoutvikling anses som mangelfull. Dette gjelder både styringen av kredittrisiko, likviditetsrisiko, markedsrisiko og operasjonell risiko.

Finanstilsynet har merket seg at styret har besluttet å fastsette nye rammer for likviditetsrisiko og markedsrisiko og vil diskutere ytterligere forbedringer i måltall og risikorammer som ledd i revisjonen av de sentrale policydokumentene for hvert risikoområde.

Overvåking og rapportering

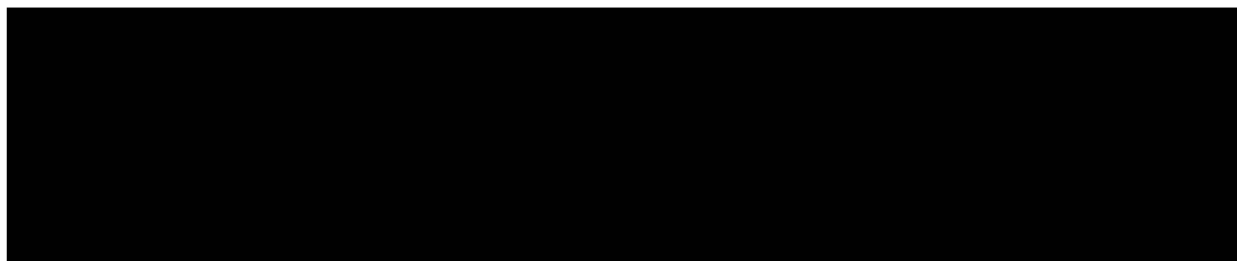
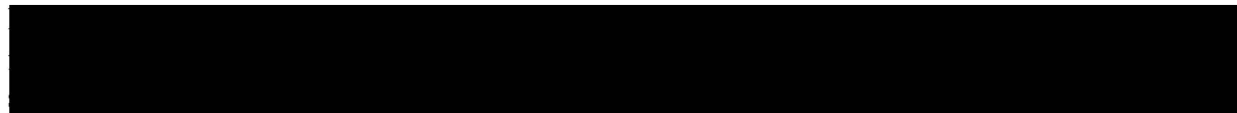
- Banken hadde på inspeksjonstidspunktet ikke etablert samlet, uavhengig, kvartalsvis styre-rapportering av risiko.

Styret opplyser i sitt svar at det ved etablering av en samlet risikostyringsfunksjon fra 1. februar 2018 var en forutsetning at det skulle etableres en hensiktsmessig risikorapportering til styret. Det fremgår dessuten at den første risikorapporten ble behandlet av styret i april, og at risikorapporten nå er etablert som en kvartalsvis, fast rapportering til styret. Bankens vil innen

utgangen av tredje kvartal utvide rapporteringsmalen med sentrale risikostørrelser inklusive status i forhold til myndighetskrav og styrefastsatte måltall.

Styring og kontroll av kredittrisiko

-

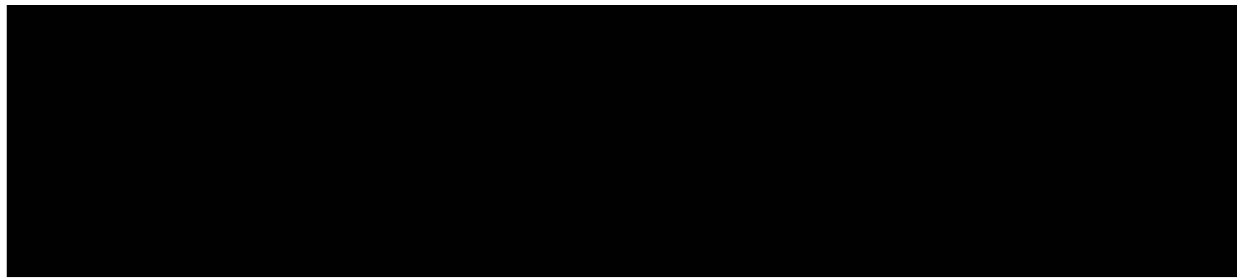
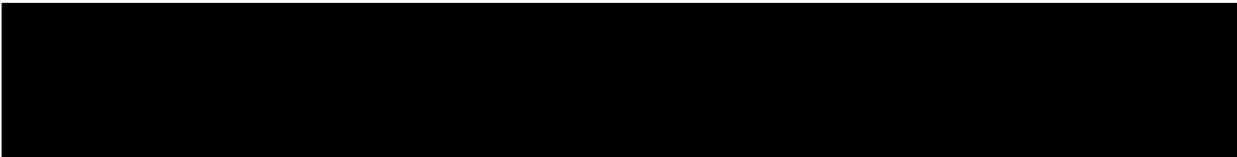

- Finanstilsynet vurderte i den foreløpige inspeksjonsrapporten at bankens modell for å beregne lånesøkernes betjeningsevne åpner for å innvilge forbrukslån til kunder med svak betjeningsevne. Finanstilsynet ga på dette grunnlag uttrykk for at etterlevelsen av Finanstilsynets retningslinjer om forbruksfinansiering er mangelfull, og at bankens praksis kan stride med finansforetakslovens krav om god forretningsskikk.

Styret gir i sitt svar uttrykk for at modellen dekker samme funksjon som en i Sifo-modell, og at bruk av modellen derfor ikke kan anses som brudd på retningslinjene. Finanstilsynet merker seg at banken innen utgangen av 2018 likevel vil ta i bruk en utvidet versjon av likviditetsmodellen som tar hensyn til Sifo-kostnader og rentebelastningen for lånesøkere.

Finanstilsynet understreker at beregningen av betjeningsevnen også må hensynta realistiske avdragsforpliktelser, realistiske boutgifter og realistiske bilutgifter.

-

Finanstilsynet forventer at banken ikke innvilger lån som avviker fra bestemmelsene i forbrukslånsretningslinjene.

- Styret i Easybank har besluttet at det er en prioritert aktivitet å skape mersalg og oppnå forlenget løpetid på bankens forbrukslån. Styret klargjør i sitt svar at bankens strategi er å påvirke kunder med god historikk og nye lånebehov til å låne i Easybank istedenfor å ta opp nye lån i andre banker. Styret mener dette er til beste for kundene og derfor ikke strider mot god forretnings-

skikk. Samtidig presiserer styret at banken ikke øker lånerammen uten at kunden har søkt om det.

Styret har ikke klargjort om aktiviteten omfatter å påvirke faktiske lånesøkere til å søke om større lån eller lån med lengre løpetid, eller påvirke eksisterende låntakere til å søke om forlenget løpetid. Etter Finanstilsynets vurdering vil en slik praksis ikke være forenlig med god forretningsskikk.

Styring og kontroll av likviditetsrisiko

- Finanstilsynet ga i den foreløpige inspeksjonsrapporten uttrykk for at krav om tre måneders overlevelsessevne under stress normalt ikke anses som uttrykk for lav likviditetsrisiko.

Finanstilsynet har merket seg at styret vil vedta en overlevelsestid på tolv måneder, som banken i banken i praksis oppfyller.

-

- Finanstilsynet bemerket i den foreløpige inspeksjonsrapporten at manglende rapportering av utfallet av stresstesten som viser kombinasjonen av krise i banken og krise i markedet i risikorapporten for 2017 representerer et brudd på bankens policy og på likviditetsforskriften § 8. Styret har ikke kommentert denne påpekningen i sitt svar.
- Finanstilsynet har merket seg at styret i tillegg har å besluttet å gjennomføre følgende tiltak:
 - Fastsette minimumskrav for andelen kundeinnskudd med bindingstid og for andel innskudd under 2 millioner kroner.
 - Rapportere estimat for LCR tolv måneder frem.
 - Inkludere vurdering av hvor raskt de ulike tiltakene i beredskapsplanen for likviditet kan iverksettes.
 - Inkludere etterlevelse av mål og rammer i den kvartalsvise risikorapporten

Styring og kontroll av markedsrisiko

- Finanstilsynet har merket seg at styret har besluttet å gjennomføre følgende tiltak:
 - Fastsette en ramme for spreadrisiko
 - Fjerne overflødig ramme for renterisiko
 - Inkludere etterlevelse av mål og rammer i den kvartalsvise risikorapporten

Styring og kontroll av operasjonell risiko

- Bankens hendelsesrapportering og internkontrollrapporter for 2017 omhandlet flere problemer knyttet til bankens IKT-systemer. Finanstilsynet understreket derfor i den foreløpige rapporten at alvorlige og kritiske IKT-hendelser i henhold til krav i § 9 Avviks- og endringshåndtering i

forskrift om bruk av informasjons- og kommunikasjonsteknologi (IKT-forskriften) skal rapporteres til Finanstilsynet.

Styret bekrefter i sitt svar at banken er kjent med rapporteringsplikten, men at det etter bankens vurdering i den aktuelle perioden ikke var alvorlige IKT-hendelser i banken. Styret bekrefter samtidig at det arbeides kontinuerlig med tiltak for å redusere IKT-risikoen i banken.

Etter Finanstilsynets vurdering burde banken ha innrapportert tidligere IKT-hendelser.

- Styret bekrefter i sitt svar at banken har endret rapporteringen av operasjonell risiko og at status når det gjelder etterlevelse av mål og rammer inngår i risikoreporten.

Tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering

- Finanstilsynet ga i den foreløpige inspeksjonsrapporten uttrykk for at bankens policy for tiltak mot hvitvasking og terrorfinansiering i sin nåværende form anses å være et lite utviklet styringsverktøy for å målrette bankens innsats mot hvitvasking.

Styret er enig i at policydokumentet er av generell karakter og ikke reflekterer arbeidet som utføres. Finanstilsynet har merket seg at styret innen utgangen av året derfor vil oppdatere og konkretisere policydokumentet i henhold til ny lovgiving og Finanstilsynets inspeksjonsmerknader.

- Finanstilsynet har også merket seg at styret har bedt administrasjonen vurdere om det bør etableres overvåkning av flere typer transaksjoner, og at styret på grunnlag av administrasjonens kvartalsvise rapport vil vurdere om det er avsatt tilstrekkelig ressurser for å fange opp mistenkelige transaksjoner.
- Styret bekrefter at banken fra annet kvartal 2018 vil innføre kvartalsvis rapportering av status for bankens antihvitvaskingsarbeid.

Finanstilsynet ber om å få tilsendt kopi av protokollen fra styremøtet hvor Finanstilsynets merknader blir behandlet.

I tillegg bes banken innen 1. februar 2019 oversende en oversikt som viser status for gjennomføringen av tiltakene som er omtalt i styrets brev, herunder en beskrivelse av bankens endrede likviditetsmodell og nye styrefastsatte retningslinjer om etterlevelse av retningslinjene for forbruksfinansiering.

Kopi av dette brevet bes sendt til ekstern revisor.

For Finanstilsynet

Per Jostein Brekke
Seksjonssjef

Bernt Chr. Grønvold
seniorrådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevne signaturer.